

Värdegrund för omvårdnad

Värdegrund för omvårdnad utgår från de mänskliga rättigheterna, International Council of Nurses (ICN) etiska kod för sjuksköterskor, respekten för alla människors lika värde och den personnära omvårdnadsetiken. Syftet med värdegrunden är att skapa ett gemensamt förhållningssätt och en gemensam etisk plattform för sjuksköterskor som stöd för ett tillitsfullt och värdigt möte med personer i behov av omvårdnad.

Tack vare Svensk sjuksköterskeförenings medlemmar har vi haft möjlighet att skapa denna publikation.

Värdegrund för omvårdnad

Omvårdnad utgår från en humanistisk människosyn där människan ses som aktiv och ansvarstagande och som en del av ett sammanhang. Omvårdnad syftar till att främja hälsa, att förebygga sjukdom, att återställa hälsa samt att lindra lidande och främja en värdig död. Den bedrivs på personnivå och innebär att skapa en vårdrelation mellan sjuksköterskor och personer som är i behov av omvårdnad.

Omvårdnad bygger på respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive kulturella rättigheter, rätten till liv och egna val, till värdighet och att bli bemött med respekt. Den påverkas inte av faktorer som ålder, hudfärg, kultur, etnicitet, funktionsnedsättning eller sjukdom, kön, sexuell läggning, nationalitet, politik, språk, religiös eller andlig uppfattning, juridisk, ekonomisk eller social ställning.

Uppmärksamhet och medvetandegörande av egna värderingar är en förutsättning för att utveckla förmågan till etisk medvetenhet och ett professionsetiskt förhållningssätt. Ett sådant förhållningssätt är en grundförutsättning för att sjuksköterskor skapar tillitsfulla, respektfulla vårdrelationer och alltid uppmärksammar och är öppna för den utsatthet det innebär för en person att vara i behov av omvårdnad. I mötet med dessa personer och deras närstående värnar sjuksköterskor centrala värden för omvårdnad som att göra gott, att

inte skada, autonomi och rättvisa. Sjuksköterskor värnar också värden som ansvar, integritet, tillit, mod, sårbarhet, trovärdighet, värdighet och ärlighet.

I ett professionsetiskt förhållningssätt ingår ett ansvar för det egna handlandet och ansvaret att agera när missförhållanden drabbar personer i behov av omvårdnad eller dess anhöriga. Oavsett om det beror på bristande resurser, kompetens, organisatoriska orsaker, ledarskap eller annat. Att på egen hand och tillsammans med andra reflektera över centrala värden och att uppmärksamma och medvetandegöra egna och andras värderingar är en förutsättning för sjuksköterskor att utveckla förmågan till etisk medvetenhet och ett professionellt omdöme, vilket är en del i ett professionsetiskt förhållningssätt.

Värdegrund för omvårdnad är ett stöd för sjuksköterskor i mötet med personer i behov av omvårdnad. Den utgör även grunden vid utveckling och tillämpning av det vetenskapliga kunskapsområdet och för utformningen av huvudområdet omvårdnad i sjuksköterskors utbildning. Ett professionsetiskt förhållningssätt handlar om hur centrala värden för omvårdnad förvaltas i relation till patienter och anhöriga. Värdegrund för omvårdnad ger sjuksköterskor vägledning i samtal och reflektioner om etiska ställningstaganden.

Omvårdnad sedan 1910

Svensk sjuksköterskeförening är sjuksköterskornas professionsförening. Vi är en ideell förening som företräder professionens kunskapsområde omvårdnad. I över hundra år har vi tagit ansvar för och engagerat oss i omvårdnad – forskning, etik, utbildning och kvalitet – för patientens, vårdens och hela samhällets bästa. Alla legitimerade sjuksköterskor och sjuksköterskestuderande kan bli medlemmar.

Svensk sjuksköterskeförening

Baldersgatan 1, 114 27 Stockholm

08-412 24 00, info@swenurse.se

www.swenurse.se

Produktionsfakta

Utgivare: Svensk sjuksköterskeförening

Grafisk Form: Erika Rennel Björkman

Tryck: Åtta45, 2024

ISBN: 978-91-85060-83-2

Trycksak
3041 0001